

Ermen

heid, bedrijfsleven en export in dit geval altijd parallel lopen, betwijfel ik. Naar mijn mening zal de nadruk altijd op het aspect van de volksgezondheid moeten liggen. Ook het economisch belang zal hieraan ondergeschikt moeten zijn. Daarom vraag ik mij af waarom de bevoegdheid tot regelgeving voor de vleeskeuring niet, evenals de verantwoordelijkheid daarvoor, is voorbehouden aan de minister van WVC. Mij lijkt dat voorwaarde een buitengemeen doelmatige werkwijze, of is dit ook als experiment bedoeld?

Een derde doel van deze wetswijziging is een structurele kostenvermindering van de vleeskeuring die vooral bereikt moet worden door afslanking van de diensten waardoor een besparing van ongeveer f 25 mln. wordt bereikt. Dit is een besparing voor de keuringsdienst, maar wat is het uiteindelijke maatschappelijke rendement? De herstructurering zal ongetwijfeld met, al dan niet gedwongen, ontslagen gepaard gaan.

Ten slotte wil ik nog een opmerking maken over de regionale herindeling. In de memorie van antwoord noemen de bewindslieden een aantal uitgangspunten die bij de indeling van de keuringskringen zijn gehanteerd.

Het bevreemdt mij dat een mogelijke aansluiting bij de indeling van de Keuringsdienst van Waren er niet bij vermeld is, terwijl nota bene de Tweede Kamer daarover in maart 1982 een uitspraak heeft gedaan. De indruk wordt gewekt dat er in het geheel geen rekening wordt gehouden met een eventuele toekomstige integratie. Zowel uit een oogpunt van doelmatigheid, het vermijden van overlappingen, als uit een oogpunt van volksgezondheid zou een indeling die een integratie op termijn mogelijk maakt onze voorkeur moeten hebben.

□

De heer **Coenemans** (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De wijziging van de Vleeskeuringswet die vandaag ter goedkeuring door deze Kamer wordt behandeld, is een onderdeel van een meer omvattende structurele wijziging van de vleeskeuring en zij loopt hierop vooruit. De genoemde structurele wijziging van de Vleeskeuringswet is namelijk thans, vanwege het complexe karakter daarvan, nog niet mogelijk. Toch wensen een aantal gemeenten reeds op korte termijn de vleeskeuring over te dragen aan het Rijk.

Deze gemeenten hebben daarbij overwogen dat zij in feite nog slechts als beheerders van de vleeskeuringsdiensten optreden en dat van bestuurlijk beleid door de gemeenten op dit terrein reeds lang geen sprake meer is.

De onderhavige wetswijziging opent voor het Rijk de mogelijkheid reeds de nodige ervaring op te doen met de rijksvleeskeuring. De meer omvattende en structurele wijziging van de vleeskeuring beoogt een betere kwaliteitsbeheersing van de dierlijke produktie. Deze betere kwaliteitsbeheersing is in het belang van de volksgezondheid, de binnenlandse afzet en de export. Tevens wordt een bevordering van de efficiency en een beperking van de kosten van de vleeskeuring beoogd.

De huidige structuur van de vleeskeuringsdienst omvat 126 gemeentelijke vleeskeuringsdiensten. Deze gemeentelijke diensten variëren in hun exploitatiekosten van klein tot groot van f 42.000 tot f 3,8 mln. Hiermee is een financieringstekort gemoeid dat op f 13 miljoen wordt geraamd. Met handhaving van de huidige structuur zijn de nagestreefte doeleinden, te weten verbetering van de kwaliteitsbeheersing, bevordering van de efficiency en beperking van de kosten, niet mogelijk.

Derhalve onderschrijven wij de doeleinden en zien wij de desbetreffende wetswijziging met belangstelling tegemoet. De hierop vooruitlopende, thans aan de orde zijnde, wijziging van de Vleeskeuringswet, waarbij gemeenten op basis van vrijwilligheid de gemeentelijke vleeskeuring kunnen overdragen aan de rijksoverheid en waartoe een Rijkskeuringsdienst voor vee en vlees dient te worden ingesteld, heeft dan ook onze instemming.

Niettemin blijven er voor ons nog enkele vragen. In de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer delen de staatssecretarissen mee dat na nader beraad op grond van bezwaren door verschillende instellingen en organisaties, de gemeenten en de provincie Limburg, besloten is de regio Horst/Venray alsnog in te delen bij de Kring Limburg. Het verzoek van de genoemde instellingen, de gemeenten en de provincie Limburg om de gehele provincie Limburg onder te brengen in één vleeskeuringskring is niet gehonoreerd met betrekking tot de keuringskring Gennep. De reden hiervoor zou de excentrische ligging van Gennep zijn.

Ik wil in dit verband wijzen op kring 15. Tot deze Kring behoort het

grootste gedeelte van de provincie Limburg. Gennep is ten opzichte van kring 14, gelegen in Noord-Brabant, waarbij de keuringsdienst Gennep thans gepland is, niet minder excentrisch gelegen dan ten opzichte van kring 15. Bovendien strekken de werkgebieden van de Limburgse Land- En Tuinbouwbond, van de mengvoeder coöperatie Landbouwbelong, de coöperatieve veeafzet- en veevoedercoöperatie Coveco, de Provinciale Gezondheidsdienst voor Dieren, de Veterinaire Dienst Limburg en de Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst zich alle ook uit over de regio Gennep. Door deze organisaties en diensten is dit nooit als een nadeel ervaren. Door de regio Gennep is het uitsluitend als een voordeel ervaren.

Ik vraag mij dan ook af, waarom deze geografische situatie voor de vleeskeuring als een dermate groot nadeel wordt ervaren dat indeling bij kring 14 noodzakelijk wordt geacht. De regio Gennep ervaart het wel als een nadeel wanneer zij, wat de vleeskeuring betreft, wordt losgehaakt van de provincie Limburg. Ik wil de staatssecretaris dan ook verzoeken, de voorgenomen indeling van Gennep bij kring 14 nog eens ernstig te heroverwegen.

Een ander onderwerp waarvoor ik in dit verband de aandacht van de staatssecretaris wil vragen, is het systeem van de staffeling van de keurlonen. Na hetgeen hieromtrent gezegd is in de nota aan de Tweede Kamer, door de staatssecretarissen en door minister Braks bij de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer, zou ik op deze zaak niet zijn teruggekomen, ware het niet dat ik recentelijk geconfronteerd ben met de buitengewoon ernstige gevolgen van deze staffeling voor midden- en kleinbedrijven. De concurrentiepositie van deze bedrijven ten opzichte van de grote slachterijen wordt door de tariefstelling dermate ondermijnd dat in bepaalde gevallen gevreesd moet worden voor de continuïteit van deze bedrijven.

Als voorbeeld moge dienen een middenbedrijf dat gedurende de laatste vijf jaar f 800.000 meer aan keurlonen betaald heeft dan wanneer de desbetreffende dieren in een grote slachterij geslacht zouden zijn. Dat betekent hogere produktiekosten van f 0,08 per kilogram. Ik vraag mij dan ook af of het verantwoord is met de bestudering van de herziening van de staffeling te wachten op de algehele reorganisatie van de vee- en vleeskeuring, aangezien het wel enkele jaren

Coenemans

zal duren voordat dit zijn beslag heeft gekregen.

Intussen lijden deze klein- en middenbedrijven wel elke dag verlies. Ik vraag de staatssecretaris dan ook, op korte termijn de knelpunten in dezen voor de klein- en middenbedrijven weg te nemen door een voor deze bedrijven verantwoorde en aanvaardbare regeling te treffen. Mocht deze regeling te zijner tijd in het kader van een algehele reorganisatie van de vee- en vleeskeuring wijziging of bijstelling behoeven, dan kan dat alsnog geschieden. Hulp aan deze bedrijven is op korte termijn geboden. Als dit niet kan, vrees ik dat het voor een aantal klein- en middenbedrijven binnenkort niet meer hoeft.

In dit verband hebben de staatssecretarissen in de nota naar aanleiding van het eindverslag aan de Tweede Kamer opgemerkt, dat zich in de nieuwe opzet van de Rijkskeuringsdienst voor vee en vlees juist voor het midden- en kleinbedrijf in de slachtsector mogelijkheden tot lastenverlichting kunnen voordoen. Daarbij denken zij aan een situatie waarin de betrokken sector zelf tot een gelijkmatiger slachtaanbod weet te komen, waardoor een optimaal gebruik van het totale vleeskeuringsapparaat kan worden bewerkstelligd. Ik wil de staatssecretaris vragen welke mogelijkheden hij in concreto ziet om een gelijkmatiger slachtaanbod door deze bedrijven te laten realiseren.

Mijnheer de Voorzitter! Ik kom thansaan het slot van mijn betoog. Ik lees in de memorie van antwoord dat de minister van Landbouw en Visserij en de staatssecretaris van WVC bij gemeenschappelijke beschikking van 13 september 1983 de Rijkskeuringsdienst voor vee en vlees reeds hebben ingesteld. Waarom is de Rijkskeuringsdienst al bij beschikking ingesteld, terwijl de onderhavige wetswijziging nog niet in deze Kamer is aangenomen?

De **Voorzitter**: Mijnheer Coenemans, ik complimenteer u met uw maiden-speech.

□

Staatssecretaris **Ploeg**: Mijnheer de Voorzitter! Mag ik mij aansluiten bij uw woorden? Ook ik spreek een felicitatie uit aan het adres van de heer Coenemans. Ik wens hem geluk en complimenteer hem met zijn maidenspeech.

De heer Coenemans zegt terecht dat de wijziging van de Vleeskeuringswet die vandaag op dit gevorderde uur ter

goedkeuring aan de Kamer voorligt, een onderdeel is van een meer omvattende structurele wijziging van de vleeskeuring. De geachte afgevaardigde vraagt of het vanzelfsprekend is dat de onderhavige wijziging, nadat deze door de Tweede Kamer is goedgekeurd, ook door deze Kamer wordt goedgekeurd en dat derhalve de Rijkskeuringsdienst gevoeglijk al kon worden ingesteld, alvorens de wetswijziging ook door de Eerste Kamer was aanvaard.

Ik heb voldoende parlementaire ervaring om dat zeker niet te doen. Dit zou een groot gebrek aan égarde ten opzichte van de Eerste Kamer zijn. De Eerste Kamer wordt echt niet gepasseerd. De proefperiode begint namelijk pas, nadat dit wetsontwerp kracht van wet heeft gekregen.

Deze wetswijziging biedt niet de eigenlijke basis voor de instelling van de Rijksdienst voor de keuringen van vee en vlees (RVV). Deze wetswijziging biedt wel de juridische basis voor de vrijwillige overdracht – mevrouw Ermen heeft hierover gesproken – door gemeenten aan het Rijk van hun keuringsdienst. De RVV heeft ook een aantal taken die buiten het kader van de huidige Vleeskeuringswet vallen. Ik denk hierbij aan de keuring van levende dieren, de veterinaire keuring, de exportkeuring en de pluimveekeuring.

De vraag of de vleeskeuring in handen van het Rijk zou moeten komen en in welke vorm, is de afgelopen drie jaar zo niet een brede maatschappelijke discussie, dan toch wel een punt van zeer intensief beraad geweest zowel in politieke, maatschappelijke als vaktechnische kring. De achtergrond daarvan was een kwaliteitsverbetering door een grotere uniformiteit van keuringsmethoden, die kon worden bereikt door de vleeskeuringsdienst structureel aan te passen, door de ontwikkeling van nieuwe keuringsmethoden en door een verhoging van de doelmatigheid. De nieuwe keuringsmethodieken en schaalvergroting zullen kunnen leiden tot een doelmatiger opzet van keuringspersoneel, waardoor op den duur besparingen kunnen optreden.

De heer Coenemans heeft een vraag gesteld over de kringindeling. Ik wil hier eerst in het algemeen iets over zeggen. De rijksdienst zal uit 15 kringen gaan bestaan. Die kringindeling zal binnenkort in de Staatscourant worden gepubliceerd. Bij de indeling is ernaar gestreefd zoveel mogelijk aan te sluiten bij provinciegrenzen. Een ander uitgangspunt was dat organisatorische eenheden moesten

worden gecreëerd van voldoende omvang voor een doelmatige bedrijfsvoering – ik heb al gezegd dat dit één van de doelstellingen is – en met een voldoende levensvatbaarheid als zelfstandige, organisatorische eenheid. Indien geen duidelijke argumenten aanwezig zijn, zouden daarbij gegroeide samenwerkingsverbanden binnen en tussen huidige gemeentelijke diensten gerespecteerd moeten worden.

Daar gaat hem om in de situatie die de heer Coenemans heeft geschilderd ter zake van Limburg. In de eerste plannen voor de kringindeling van de RVV waren de Limburgse gemeentelijke vleeskeuringsdiensten waarover de heer Coenemans spreekt, namelijk Venray, Horst en Gennepe, gevoegd bij de kring Oost-Brabant. Door het provinciaal bestuur van Limburg en de landbouworganisaties is hiertegen bezwaar gemaakt. Op grond daarvan is de kringindeling aangepast. De gemeentekringen Venray en Horst zijn bij Limburg, kring 15, gevoegd. Deze kringen hadden al een samenwerkingsverband met Venlo en Roermond.

De keuringsdienst Gennepe blijft echter bij Oost-Brabant, kring 14, omdat de afstand tot het kringcentrum 15 – dit is Weert – te groot zou worden. Bovendien bestaat er al een personele unie met de keuringskring Land van Cuijk die ook in kring 14 is ingedeeld. Het provinciaal bestuur van Limburg heeft geen bezwaar gemaakt tegen de afsplitsing van de kring Gennepe van de rest van Limburg, maar heeft de voorkeur uitgesproken voor opname van dit gebied in de kring Nijmegen. Gezien het huidige samenwerkingsverband met Cuijk is dat verzoek niet ingewilligd.

De heer Coenemans heeft ook nog gesproken over de herziening van de staffeling van de vleeskeuringstarieven. Deze problematiek houdt mij zeer bezig. Ook verleden week bij de behandeling van de begroting van Landbouw hebben wij daarover gesproken. De heer Coenemans heeft het voorbeeld genoemd van een middenbedrijf dat gedurende de laatste vijf jaar f 800.000 meer aan keurlonen heeft betaald dan een groot bedrijf. Ik veroorloof mij daarbij de opmerking dat ik denk dat dit bedrijf gevestigd is in de woonplaats waarvan u, mijnheer de Voorzitter, het burgermeesterschap uitoefent. Ik ben er geweest. Een lid van mijn staf zal er op korte termijn ook een bezoek brengen.

De problemen rondom de staffeling en de hoogte van de vleeskeuringsta-